

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

1. All Questions are compulsory subject to internal choice.
2. Exercise internal options wherever given.
3. Figures to the right represent full marks to the question.
4. All questions should be answered w.r.t assessment year 2024-25.
5. All workings shall form part of the main answer.
6. Use of simple calculator is allowed.

Q.1 (A) Multiple Choice Questions (any ten):

(10)

1. University of Mumbai is assessable as _____ as per Income Tax Act
 a) Artificial Judicial Person   b) Body Corporate
 c) Association of Person   d) Company
2. The year in which income is earned is known as _____
 a) Assessment Year   b) Previous year
 c) Financial year   d) Taxable year
3. Leave Salary received during the period of service is _____.
 a) Exempt u/s 10(10)AA   b) Exempt u/s 10(10)A
 c) Taxable   d) None of the above
4. Employer's Contribution to Statutory Provident Fund is _____.
 a) Exempt upto 12% of Salary   b) Exempt upto 9.5% of Salary
 c) Fully Exempt   d) None of the above
5. An amount paid to a company to be used for scientific research shall be allowed a deduction equal to _____.
 a) 100%   b) 125%
 c) 150%   d) None of the above
6. Exemptions under Section 54 shall be available:
 a) All assesses   b) Individual only
 c) Individual and HUF   d) None of the above
7. CII refers to _____.
 a) Cost Inflation Index   b) Cost Improvement Index
 c) Cost Income Index   d) None of the above
8. Gift received by Mr. Mohan from his friend amounts to Rs. 80,000 shall be _____.
 a) Exempt upto Rs. 50,000   b) Fully Exempt
 c) Fully taxable as received from friend   d) Exempt upto Rs. 30,000
9. The deduction under Section 80E is allowed for repayment of interest to the extent of:
 a) Rs. 25,000   b) Rs. 40,000
 c) An amount of interest paid during the previous year   d) None of the above

10. The quantum of deduction of Rs. 1,25,000 under Section 80U can be claimed if a person is having a disability of _____.

a) 30% or more	b) 80% or more
c) 30% to 60%	d) None of the above

11. Interest on deposits in a saving account with a bank deduction shall be allowed under Section 80 TTA with reference to such income not exceeding _____

a) Rs. 5,000	b) Rs. 10,000
c) Rs. 25,000	d) Rs. 50,000

12. Dhiraj has taken a house on rent and sublets the same to A. Income from such house property shall be taxable under the head _____

a) Income from house property	b) Income from other sources
c) Business Income	d) None of the above

Q.1 (B) State whether the following statements are True or False (any ten): (10)

1. Municipal Tax can be deducted from the Gross Annual Value only when it has been paid.
2. Jewellery falls under the category of personal effects.
3. Assessment year is always of 12 months.
4. Income is calculated on the basis of receipt only.
5. Residential Status is to be determined on the basis of number of days stay in India during the assessment year.
6. Past untaxed profits brought into India is always taxable.
7. Commuted Pension is exempted in the hands of both government & non-government employees.
8. Employee's Contribution to Recognised Provident Fund is exempt upto 12% of Salary.
9. Provision for Taxation is an disallowed expenditure while computing income from business and profession.
10. Amount spent on entertainment can be claimed as deduction under section 16(ii) by all assessee.
11. Assessment includes Reassessment.
12. The Quantum of maximum deduction allowed under section 80E is Rs. 50,000.

Q.2(A) Mr. Manish is employed with M/s Ashayein Inc. He gives you the following information for the previous year 2023-24. (10)

1. Basic salary Rs. 6,00,000 per annum.
2. Bonus received Rs. 1,00,000.
3. Dearness Allowance Rs. 1,50,000 per annum.
4. Entertainment allowance Rs. 50,000 per annum.
5. House Rent Allowance Rs. 70,000 per annum (exempt Rs. 28,000).
6. Uniform allowance Rs. 16,000 per annum.
7. Profession tax paid Rs. 2,500 per annum.
8. Interest received from government securities during the year 2023-24 Rs. 10,000.
9. He had taken a loan from bank for higher education of his daughter. He paid Rs. 1,50,000 as interest on this loan.
10. Medical insurance paid in cheque Rs. 20,000.

Compute his taxable income for the Assessment Year 2024-25.

Q.2(B) Mr. Kailash is a lecturer in Vidyalankar College, Nasik. He gives you the following information for the previous year 2023-24. (10)

1. Monthly salary Rs. 70,000.
2. House rent allowance Rs. 5,000 p.m. (of which Rs. 2,000 p.m. is exempt).
3. Examiner fees received from college Rs. 70,000 per annum.
4. Examiner fees received from Pune University Rs. 40,000 and from Mumbai University Rs. 15,000. During the previous year 2023-24
5. Expenditure on books for his employment Rs. 10,500.
6. Profession tax paid Rs. 2500.
7. Royalty received from Marvel publications for writing books Rs. 40,000. Expenses incurred on writing manuscript of this book Rs. 8,000.
8. LIC premium paid Rs. 1,00,000.

Compute his taxable income for the Assessment Year 2024-25.

OR

Q.2 (C) Mr. Anil, gives you the following information for the previous year 2023-24. (10)

Particulars	House 1 (SOP)	House 2 (LOP)
Actual Rent per month	-	80,000
Fair Rent per annum	4,00,000	7,00,000
Municipal valuation per annum	3,50,000	6,80,000
Municipal taxes paid	40,000	50,000
Interest on housing loan (Loan taken after 01-04-1999)	1,20,000	50,000

Other information:

1. Winning from lottery during the year 2023-24 Rs. 1,00,000.
2. Director sitting fees received Rs. 80,000.
3. Invested in National Saving Certificates VIII issue Rs. 1,50,000.

Compute his taxable income for the Assessment Year 2024-25.

Q.2 (D) Mr. Chaitanya a severely physically disabled (85%) is employed with Plum Industries. He gives you the following information for the previous year 2023-24. (10)

1. Basic salary Rs. 60,000 p.m.
2. Dearness allowance at 20% of basic salary.
3. Profession Tax paid Rs. 2,500.
4. House rent allowance Rs. 1,600 p.m. (fully taxable).
5. Perquisite value of Gas, Water and Electricity Rs. 5,000.
6. He owned a residential house which was used for his own residence. Fair rent Rs. 1,00,000 and Municipal Valuation Rs. 1,20,000.
7. He spent the following amount during the year:
  - a. Municipal tax paid Rs. 12,000.
  - b. Insurance of property Rs. 4,000.
  - c. Interest on housing loan Rs. 80,000.
8. He paid Rs. 10,000 by credit card for medical insurance of himself.

Compute his taxable income for the Assessment Year 2024-25.

Q3.(A) Mr. Rudra furnishes you the following information for the year ended 31-03-2024. (20)

Profit and Loss Account for the Year ended 31st March, 2024

Particulars	Amount	Particulars	Amount
To Salaries	160000	By Gross Profit	700000
To Printing and Stationery	25000	By Winning from Lotteries	15000
To Conveyance	30000	By NSC Interest Accrued	10000
To Rent	24000	By Dividend from Indian Company	10000
To Entertainment Expenses	15000		
To Advertisement Expenses	45000		
To Depreciation	32000		
To Advance Income Tax	10000		
To Embezzlement by an employee	2000		
To Drawings	28000		
To Staff Welfare Expenses	65000		
To Net Profit	299000		
TOTAL	735000	TOTAL	735000

Other Information:

1. Depreciation allowable as per Income Tax Rules is 35,000.
2. Half of the Rent is attributable towards his residential flat.
3. Staff Welfare expenses include 15,000 incurred for medical treatment of his physically handicapped brother.
4. He spent 100 for purchase of lottery tickets, debited to Drawings.

You are required to compute his total taxable income for the Assessment Year 2024-25.

OR

Q.3 (B) Mr. Arnav provides the following information for the previous year ended 31st March, 2024. You are required to compute his net taxable income for the Assessment Year 2024-25.

Profit and Loss Account for the Year ended 31st March, 2024

Particulars	Amount	Particulars	Amount
To Salaries	2,80,000	By Gross Profit	8,50,000
To Rent	1,60,000	By Discount Received	50,000
To Staff Welfare Expenses	20,000	By Rent from House Property	3,00,000
To Municipal Tax paid for House Property	10,000		
To Interest on Loan for House Property	30,000		
To Repair Expenses	40,000		
To Advertisement Expenses	25,000		
To Medical Insurance Premium	32,000		
To Depreciation	60,000		
To Life Insurance Premium	90,000		
To Net Profit	4,53,000		
TOTAL	12,00,000	TOTAL	12,00,000

Additional Information:

1. Repair expenses include repairs to house property 18,000.
2. Depreciation allowed as per Income Tax Rules is 56,000.
3. Medical Insurance Premium is paid for his dependent father, who is a senior citizen.
4. Life Insurance Premium is paid for his unmarried daughter, who is not dependent on him.

Q. 4(A) Mr Pankaj provides the following particulars of assets transferred by him during the previous year ended 31st March, 2024. You are required to compute his Income from Capital Gains chargeable to tax for Assessment Year : 2024-25.

A residential house in Mumbai, which he inherited from his father in December 2001 and was sold on 7 February, 2024 for Rs.88,00,000. His father had bought this house in February 2001 at a cost of Rs.7,00,000 and its Fair Market Value on 1st April 2001 is Rs.7,00,000. In connection with the sale of the house, he was required to pay commission of Rs.3,00,000 and stamp duty of Rs.4,00,000

Mr Pankaj made the following investments out of the capital gains arising on sale of his residential house –

- (i) Purchased a residential flat in Jaunpur on 27 February, 2024 for Rs.37,00,000.
- (ii) Purchased 3 year bonds issued by National Highway Authority of India (NHAI) for Rs.13,00,000 on 3 March 2024.

Cost Inflation Index for FY 2001-02 = 100; FY 2023-24 = 348

Q.4.(B) Mr. Tesala is a citizen of USA. The following are the details of his visit to India during past 8 years

(10)

Previous Year	No. of days stay in India
2016-17	99
2017-18	119
2018-19	115
2019-20	187
2020-21	135
2021-22	60
2022-23	193
2023-24	179

Determine his residential status for the Assessment year 2023-24.

OR

Q.4.(C) Ms. Partiksha provides the following particular of assets transferred by him during the previous year ended 31st March 2024. You are required to compute her income from capital gains chargeable to tax for Assessment year 2024-25.

A residential house in Bordi was purchased on 12th October, 2003 at a cost of Rs.19,00,000.

She incurred expenses on improvement of Rs 2,00,000 on the above house during the financial year 2011-12. She sold the above house on 17th January, 2024 for Rs 1,05,00,000.

She incurred transfer of expenses of Rs 7,00,000 on the sale transaction. She has purchase new House on 1 February 2024 for Rs.12,00,000.

She purchased 5 year bonds issued by Rural Electrification Corporation (REC) for Rs24,00,000 on 21th February, 2024. (10)

Financial Year	Cost Inflation Index
2003-04	113
2011-12	184
2023-24	348

Q.4(D) Mr Vilekar has earned the following incomes during the previous year ended on 31st March, 2024. Compute his Gross Total Income for Assessment Year 2024-25 assuming that he is – **15**

(a) Resident and Ordinarily Resident

(b) Resident but Not Ordinarily Resident

Sr No	Particulars	Amount Rs.
1	Income-business in Germany, controlled in India	3,00,000
2	Interest earned & received in India	4,00,000
3	Royalty from Indian Companies	3,50,000
4	Rent from house in Pune, received in singapore	1,80,000
5	Payments received in Saudi, services in Manmar	1,50,000
6	Past untaxed profits, brought to India	1,00,000
7	Income from Agriculture in Sri Lanka	1,45,000
8	Salaries earned & received in India	2,90,000

Q.5 (A) Define Capital Asset. Explain the conditions as to when capital gain arises with suitable examples. (10)

Q.5 (B) Explain Annual Value with reference to Self-Occupied Property and Let Out Property with suitable examples. (10)

OR

Q.5 (C) Write Short Notes (any 4) (20)

- Allowances under the head of Salary
- Deemed to be Let out Property
- Deduction u/s 80E
- Distinguish between Assessment year and Previous year.
- Explain any five Disallowable Business Expenditure
- Representative Assessee

*****

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

१. सर्व प्रश्न अंतर्गत निवडीच्या अधीन असून अनिवार्य आहेत .
२. दिलेले अंतर्गत पर्याय वापरा.
३. उजवीकडील आकडे प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवतात.
४. सर्व प्रश्नांची उत्तरे निर्धारक वर्ष २०२४-२५ घ्यायला हवीत.
५. सर्व टाचण हे मुख्य उत्तराचा भाग बनतील.
६. साध्या कॅल्क्युलेटरचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
७. मराठी रूपांतरांत काही अडचण असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका ग्राह्य धरा.

प्र ०१. (अ) सर्वात योग्य पर्याय निवडा आणि विधाने पुन्हा लिहा. (कोणतेही दहा)

(१०)

१. मुंबई विद्यापीठ आयकर कायदानुसार _____ असे मूल्यांकन करण्यायोग्य आहे

- अ) कृत्रिम न्यायिक व्यक्ती
- ब) बॉडी कॉर्पोरेट
- क) असोसिएशन ऑफ पर्सन्स
- ड) कंपनी

२. ज्या वर्षी उत्पन्न मिळवले जाते ते वर्ष _____ असे म्हणतात

- अ) करनिर्धारण वर्ष
- ब) मागील वर्ष
- क) आर्थिक वर्ष
- ड) करपात्र वर्ष

३. सेवेच्या कालावधीत मिळालेला रजा पगार _____ आहे.

- अ) कलम १०(१०) ए अंतर्गत करमुक्त
- ब) कलम १०(१०) अ अंतर्गत करमुक्त
- ब) करपात्र
- ड) वरीलपैकी काहीही नाही

४. नियोक्त्याचे वैधानिक भविष्य निर्वाह निधीमध्ये योगदान _____ आहे.

- अ) पगाराच्या १२% पर्यंत करमुक्त
- ब) पगाराच्या ९.५% पर्यंत करमुक्त
- क) पूर्णपणे सूट
- ड) वरीलपैकी काहीही नाही

५. वैज्ञानिक संशोधनासाठी वापरण्यासाठी कंपनीला दिलेल्या रकमेवर _____ इतकी वजावट दिली जाईल.

अ) १००%

ब) १२५%

क) १५०%

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

६. कलम ५४ अंतर्गत सवलती उपलब्ध असतील:

अ) सर्व करदाते

ब) केवळ वैयक्तिक

क) वैयक्तिक आणि HUF

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

७. CII चा संदर्भ _____ आहे.

अ) खर्च महागाई निर्देशांक

ब) खर्च सुधारणा निर्देशांक

क) खर्च उत्पन्न निर्देशांक

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

८. श्री. मोहन यांना त्यांच्या मित्राकडून मिळालेली ८०,००० रुपयांची भेटवस्तू _____ असेल.

अ) ५०,००० रुपयांपर्यंत करमुक्त

ब) पूर्णपणे करमुक्त

क) मित्राकडून मिळालेल्या रकमेवर पूर्णपणे करपात्र

ड) ३०,००० रुपयांपर्यंत करमुक्त

९. कलम ८०ई अंतर्गत वजावट खालील _____ मर्यादित व्याज परतफेडीसाठी परवानगी आहे:

अ) २५,००० रुपये

ब) ४०,००० रुपये

क) मागील वर्षातील व्याजाची रक्कम दिली

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

१०. कलम ८०यू अंतर्गत १,२५,००० रुपयांच्या वजावटीची रक्कम जर एखाद्या व्यक्तीला _____ अपंगत्व असेल तर मागता येते.

अ) ३०% किंवा त्याहून अधिक

ब) ८०% किंवा त्याहून अधिक

क) ३०% ते ६०%

ड) वरीलपैकी काहीही नाही

११. बचत खात्यातील ठेवीवर बँक वजावट असलेल्या व्याजाला कलम ८० टीटीए अंतर्गत _____ पेक्षा जास्त नसलेल्या उत्पन्नाच्या संदर्भात व्याज दिले जाईल

- अ) ५,००० रुपये
- ब) १०,००० रुपये
- क) २५,००० रुपये
- ड) ५०,००० रुपये

प्र ०१. (ब) खालील विधाने सत्य आहेत की असत्य सांगा. (कोणतेही दहा) (१०)

१. महानगरपालिका कर एकूण वार्षिक मूल्यातून केवळ तो भरला गेल्यावरच वजा करता येतो.
२. दागिने वैयक्तिक परिणामांच्या श्रेणीत येतात.
३. करनिर्धारण वर्ष नेहमीच १२ महिन्यांचे असते.
४. उत्पन्नाची गणना केवळ पावतीच्या आधारावर केली जाते.
५. निवासी स्थिती करनिर्धारण वर्षात भारतात किती दिवस राहिले आहेत याच्या आधारावर निश्चित केली जाते.
६. भारतात आणलेला मागील कर न भरलेला नफा नेहमीच करपात्र असतो.
७. सरकारी आणि गैर-सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या हातात कम्युटेड पेन्शन सूट आहे.
८. मान्यताप्राप्त भविष्य निर्वाह निधी मध्ये कर्मचाऱ्यांचे योगदान पगाराच्या १२% पर्यंत करातून सूट आहे.
९. व्यवसाय आणि व्यवसायातून मिळणाऱ्या उत्पन्नाची गणना करताना कराची तरतूद ही एक परवानगी नसलेला खर्च आहे.
१०. मनोरंजनावर खर्च केलेली रक्कम कलम १६(ii) अंतर्गत सर्व करदात्यांद्वारे वजावट म्हणून दावा केली जाऊ शकते.
११. मूल्यांकनामध्ये पुनर्मूल्यांकन समाविष्ट आहे.
१२. कलम ८० इ अंतर्गत परवानगी असलेली कमाल वजावटीची रक्कम ५०,००० रुपये आहे.

प्रश्न २ (अ) श्री श्री. मनीष हे मेसर्स आशाईन इंक मध्ये कार्यरत आहेत. ते तुम्हाला मागील वर्ष २०२३-२४ करता खालील माहिती देतात. (१०)

१. मूळ वेतन Rs. ६,००,००० प्रतिवर्ष.
  २. बोनस मिळाला Rs. १,००,०००.
  ३. महागाई भत्ता Rs. १,५०,००० प्रतिवर्ष.
  ४. मनोरंजन भत्ता Rs. ५०,००० प्रतिवर्ष.
  ५. घरभाडे भत्ता Rs. ७०,००० प्रतिवर्ष (Rs. २८,००० करमुक्त).
  ६. गणवेश भत्ता Rs. १६,००० प्रतिवर्ष.
  ७. व्यावसायिक कर दरवर्षी Rs. २,५०० भरला.
  ८. २०२३-२४ या वर्षात सरकारी रोग्यांमधून मिळालेले व्याज Rs. १०,०००.
  ९. त्यांनी त्यांच्या मुलीच्या उच्च शिक्षणासाठी बँकेकडून कर्ज घेतले होते. या कर्जावर त्यांनी व्याज म्हणून Rs. १,५०,००० दिले.
  १०. वैद्यकीय विम्याचा हप्त्याचा चेकमध्ये भरला Rs. २०,०००.
- २०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षा करता त्याच्या करपात्र उत्पन्नाची गणना करा.

प्रश्न २(ब) श्री. कैलाश हे नाशिक येथील विद्यालंकार महाविद्यालयात व्याख्याते आहेत. ते तुम्हाला मागील वर्ष २०२३-२४ करता खालील माहिती देतात. (१०)

१. मासिक पगार Rs. ७०,०००.
  २. घरभाडे भत्ता Rs. ५,००० दुपारी (ज्यापैकी Rs. २,००० मासिक).
  ३. महाविद्यालयाकडून परीक्षक शुल्क मिळाले Rs. ७०,००० प्रतिवर्ष.
  ४. पुणे विद्यापीठाकडून परीक्षक शुल्क मिळाले Rs. ४०,००० आणि मुंबई विद्यापीठाकडून Rs. १५,०००.
  ५. त्यांच्या नोकरीसाठी पुस्तकांवर खर्च Rs. १०,५००.
  ६. व्यवसाय कर भरला Rs. २५००.
  ७. पुस्तके लिहिण्यासाठी मार्वल प्रकाशनांकडून Rs. ४०,००० रॉयल्टी मिळाली. या पुस्तकाच्या हस्तलिखित लेखनासाठी झालेला खर्च Rs. ८,०००.
  ८. एलआयसी चा Rs. १,००,००० हप्ता भरला.
- २०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्यांच्या करपात्र उत्पन्नाची गणना करा.

किंवा

प्रश्न २ (क) श्री. अनिल, तुम्हाला मागील वर्ष २०२३-२४ करता खालील माहिती देत आहेत. (१०)

तपशील	स्वतःच्या मालकीचे घर १	भाड्याने दिलेल घर २
प्रत्यक्ष भाडे दरमहा	-	८०,०००
वाजवी भाडे वार्षिक	४,००,०००	७,००,०००
वार्षिक महानगरपालिका मूल्यांकन	३,५०,०००	६,८०,०००
महानगरपालिका कर भरले	४०,०००	५०,०००
गृह कर्जावरील व्याज (०१-०४-१९९९ नंतर घेतलेले कर्ज)	१२००००	५०,०००

इतर माहिती:

१. २०२३-२४ या वर्षात लॉटरीमधून जिंकलेले Rs. १,००,०००.
  २. संचालकांना बैठकीचे शुल्क Rs. ८०,००० मिळाले.
  ३. राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे VIII मध्ये गुंतवलेले Rs. १,५०,०००.
- करआकारणी वर्ष २०२४-२५ करता त्यांच्या करपात्र उत्पन्नाची गणना करा.

प्रश्न २ (ड) श्री. चैतन्य हे गंभीर शारीरिकदृष्ट्या अपंग (८५%) असून ते प्लम इंडस्ट्रीजमध्ये कार्यरत आहेत. ते तुम्हाला मागील वर्ष २०२३-२४ करता खालील माहिती देतात. (१०)

१. मूळ पगार Rs. ६०,००० प्रति महिना
२. मूळ पगाराच्या २०% दराने महागाई भत्ता.
३. व्यावसायिक कर Rs. २,५०० भरला.
४. घरभाडे भत्ता Rs. १,६०० प्रति महिना (पूर्णपणे करपात्र).
५. गॅस, पाणी आणि विजेचे परवाना मूल्य Rs. ५,०००.
६. त्यांच्याकडे एक निवासी घर होते जे त्यांच्या स्वतःच्या निवासस्थानासाठी वापरले जात असे. वाजवी भाडे Rs. १,००,००० आणि महानगरपालिका मूल्यांकन Rs. १,२०,०००.
७. त्यांनी वर्षभरात खालील रक्कम खर्च केली:

अ. महानगरपालिका कर Rs. १२,००० भरला.

ब. मालमत्तेचा विमा Rs. ४,०००.

क. गृहकर्जावरील व्याज Rs. ८०,०००.

८. त्याने स्वतःच्या वैद्यकीय विम्यासाठी क्रेडिट कार्डद्वारे Rs. १०,००० भरले.

२०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्याच्या करपात्र उत्पन्नाची गणना करा.

प्र ३ (अ) श्री. रुद्र तुम्हाला ३१-०३-२०२४ रोजी संपलेल्या वर्षा करता खालील माहिती देत आहेत, (२०)
मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षा करता नफा आणि तोटा खाते

तपशील	Rs.	तपशील	Rs.
पगार	१६००००	ढोबळ नफा	७०००००
छपाई आणि लेखनसामग्री	२५०००	लॉटरी जिंकली	१५०००
वाहतुकीचा खर्च	३००००	एनएससी व्याज जमा	१००००
भाडे	२४०००	भारतीय कंपनीकडून लाभांश	१००००
मनोरंजन खर्च	१५०००		
जाहिरात खर्च	४५०००		
घसारा	३२०००		
आगाऊ उत्पन्न कर	१००००		
कर्मचार्याने केलेला अपहार	२०००		
ड्रॉइंग	२८०००		
कर्मचारी कल्याण खर्च	६५०००		
निव्वळ नफा	२९९०००		
एकूण	७३५०००	एकूण	७३५०००

अतिरिक्त माहिती:

१. आयकर नियमांनुसार घसारा रु. ३५,०००

२. भाड्याच्या अर्ध्या रकमेचा खर्च त्याच्या निवासी फ्लॅटवर येतो.

३. कर्मचारी कल्याण खर्चात त्याच्या शारीरिकदृष्ट्या अपंग भावाच्या वैद्यकीय उपचारांसाठी आलेले १५,००० रुपये समाविष्ट आहेत.

४. त्याने लॉटरीची तिकिटे खरेदी करण्यासाठी १०० रुपये खर्च केले, जे ड्रॉइंगमध्ये धनको केले गेले.

तुम्हाला २०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्याचे करपात्र उत्पन्नाची गणना करा .

किंवा

प्रश्न ३ (ब) श्री अर्णव यांनी ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या मागील वर्षा करता खालील माहिती दिली आहे.
तुम्हाला २०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्यांचे निव्वळ करपात्र उत्पन्न मोजावे लागेल. (२०)

३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या वर्षा करता नफा आणि तोटा खाते

तपशील	Rs.	तपशील	Rs.
पगार	२,८०,०००	ढोबळ नफा	८,५०,०००
भाडे	१,६०,०००	सवलत मिळाली	५०,०००
कर्मचारी कल्याण खर्च	२०,०००	घराच्या मालमत्तेतून भाडे	३,००,०००
घर मालमत्तेसाठी भरलेला महानगरपालिका कर	१०,०००		
घर मालमत्तेसाठी कर्जावरील व्याज	३०,०००		
दुरुस्ती खर्च	४०,०००		
जाहिरात खर्च	२५,०००		
वैद्यकीय विमा प्रीमियम	३२,०००		
घसारा	६०,०००		
जीवन विमा प्रीमियम	९०,०००		
निव्वळ नफा	४,५३,०००		
एकूण	१२,००,०००	एकूण	१२,००,०००

अतिरिक्त माहिती:

- दुरुस्ती खर्चांमध्ये घराच्या मालमत्तेच्या दुरुस्तीचा समावेश आहे. १८,००० रुपये.
  - आयकर नियमांनुसार घसारा ५६,००० रुपये आहे.
  - वैद्यकीय विमा प्रीमियम त्याच्या अवलंबून असलेल्या वडिलांसाठी भरला जातो, जो एक ज्येष्ठ नागरिक आहे.
  - जीवन विमा प्रीमियम त्याच्या अविवाहित मुलीसाठी भरला जातो, जी त्याच्यावर अवलंबून नाही.
- तुम्हाला २०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्याचे एकूण करपात्र उत्पन्न मोजावे लागेल.

प्र ४ (अ) श्री पंकज यांनी ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या मागील वर्षात त्यांनी हस्तांतरित केलेल्या मालमत्तेची खालील माहिती दिली आहे. तुम्हाला त्यांचे करआकारणी वर्षाकरता कर आकारण्यायोग्य भांडवली नफ्यातून उत्पन्न मोजावे लागेल. (१०)

डिसेंबर २००१ मध्ये त्यांना त्यांच्या वडिलांकडून वारसाहक्काने मिळालेले मुंबईतील एक निवासी घर ७ फेब्रुवारी २०२४ रोजी ८८,००,००० रुपयांना विकले गेले. त्यांच्या वडिलांनी फेब्रुवारी २००१ मध्ये ७,००,००० रुपयांना हे घर खरेदी केले होते आणि १ एप्रिल २००१ रोजी त्यांची बाजारभावानुसार किंमत ७,००,००० रुपये आहे. घराच्या विक्रीसंदर्भात त्यांना ३,००,००० रुपये कमिशन आणि ४,००,००० रुपये स्टॅम्प ड्युटी भरावी लागली.

श्री. पंकज यांनी त्यांच्या निवासी घराच्या विक्रीतून मिळालेल्या भांडवली नफ्यातून खालील गुंतवणूक केली -

- २७ फेब्रुवारी २०२४ रोजी जौनपूर येथे ३७,००,००० रुपयांना एक निवासी फ्लॅट खरेदी केला.
- ३ मार्च २०२४ रोजी राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने (NHAI) जारी केलेले १३,००,००० रुपयांचे ३ वर्षांचे बाँड खरेदी केले.

आर्थिक वर्ष २००१-०२ साठी खर्च महागाई निर्देशांक = १००; आर्थिक वर्ष २०२३-२४ = ३४८

प्रश्न ४.(ब) श्री. टेसाला हे अमेरिकेचे नागरिक आहेत. गेल्या ८ वर्षात त्यांच्या भारत भेटीची माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

(१०)

मागील वर्ष	भारतात राहण्याच्या दिवसांची संख्या
२०१६-१७	९९
२०१७-१८	११९
२०१८-१९	११५
२०१९-२०	१८७
२०२०-२१	१३५
२०२१-२२	६०
२०२२-२३	१९३
२०२३-२४	१७९

२०२३-२४ या करआकारणी वर्षाकरता त्याची निवासी स्थिती निश्चित करा.

किंवा

प्रश्न ४. (क) कु. प्रतिका यांनी ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या मागील वर्षात त्यांच्याकडून हस्तांतरित केलेल्या मालमत्तेची खालील माहिती दिली आहे. तुम्हाला २०२४-२५ करआकारणी वर्षाकरता करावर आकारल्या जाणाऱ्या भांडवली नफ्यातून त्यांचे उत्पन्न मोजावे लागेल.

(१०)

१२ ऑक्टोबर २००३ रोजी बोर्डी येथील एक निवासी घर १९,००,००० रुपयांना खरेदी करण्यात आले. २०११-१२ या आर्थिक वर्षात त्यांना वरील घराच्या सुधारणेसाठी २,००,००० रुपयांचा खर्च आला. १७ जानेवारी २०२४ रोजी त्यांनी वरील घर १,०५,००,००० रुपयांना विकले.

विक्री व्यवहारावर त्यांना ७,००,००० रुपयांचा खर्च हस्तांतरित करण्यात आला. १ फेब्रुवारी २०२४ रोजी त्यांनी १२,००,००० रुपयांना नवीन घर खरेदी केले. २१ फेब्रुवारी २०२४ रोजी तिने ग्रामीण विद्युतीकरण महामंडळ (REC) द्वारे जारी केलेले ५ वर्षांचे बाँड २४,००,००० रुपयांना खरेदी केले.

आर्थिक वर्ष	खर्च महागाई निर्देशांक
२००३-०४	११३
२०११-१२	१८४
२०२३-२४	३४८

प्र ४ (ड) ३१ मार्च २०२४ रोजी संपलेल्या मागील वर्षात शशी विलेकर यांनी खालील उत्पन्न मिळवले आहे.

२०२४-२५ च्या करआकारणी वर्षाकरता त्यांचे एकूण एकूण उत्पन्न मोजा, असे गृहीत धरून की ते – (१०)

(अ) रहिवासी आणि सामान्यतः रहिवासी

(ब) रहिवासी परंतु सामान्यतः रहिवासी नाहीत

१ जर्मनीमध्ये उत्पन्न-व्यवसाय, भारतात नियंत्रित रु.३,००,०००

२ भारतात मिळवलेले आणि मिळालेले व्याज रु.४,००,०००

३ भारतीय कंपन्यांकडून रॉयल्टी रु.३,५०,०००

४ पुण्यातील घराचे भाडे, सिंगापूरमध्ये मिळालेले रु.१,८०,०००

५ सौदीमध्ये मिळालेले देयके, मनमारमध्ये सेवा रु.१,५०,०००

६ मागील कर न भरलेले नफा, भारतात आणले रु.१,००,०००

७ श्रीलंकेतील शेतीतून मिळणारे उत्पन्न रु.१,४५,०००

८ भारतात मिळवलेले आणि मिळालेले पगार रु.२,९०,०००

प्रश्न ५ (अ) भांडवली मालमत्तेची व्याख्या करा. योग्य उदाहरणांसह भांडवली नफा कधी होतो याच्या परिस्थिती स्पष्ट करा. (१०)

प्रश्न ५ (ब) योग्य उदाहरणांसह स्वयंव्यापी मालमत्तेचे आणि भाड्याने दिलेल्या मालमत्तेच्या संदर्भात वार्षिक मूल्य स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

प्रश्न ५ (क) टीप लिहा (कोणत्याही चार) (२०)

अ. पगाराच्या शीर्षकाखाली भत्ते

ब. भाड्याने दिलेल्या मालमत्तेचे मानदंड

क. कलम ८०ई अंतर्गत वजावट

ड. कर आकारणी वर्ष आणि मागील वर्षातील फरक स्पष्ट करा.

इ. कोणतेही पाच अनुज्ञेय व्यवसाय खर्च स्पष्ट करा.

फ. प्रतिनिधी कर निर्धारणकर्ता

*****